MOVE
pedagogik

Dilemma ”Samarbeta utan att själv bli frustrerad”

”Jag arbetar med en synnedsatt elev; Hen är extremt go´ som person. Smart, framåt, driven och så. Men hen slutar aldrig prata eller ”köra över sina klasskompisar”. Hen ska alltid vad det än gäller i klassrummet räcka upp handen och nästintill säga samma sak som läraren precis sagt. Hen blir ledsen när det inte alltid blir exakt så som hen tänkt och hen missförstår sina vänner samt oss pedagoger ca 50% av varje skoldag. Just pga att man vet att hen är driven, framåt, så blir man frustrerad över att det många gånger blir samma typ av konflikter man ska lösas. Men även att hen har svårt att inse själv hens roll i konflikter. Med den eleven måste jag många gånger bita mig i tungan med HUR jag ska framföra mitt tal när hen och jag har en dialog utan att jag ska bli irriterad på att hen inte lyssnar på vad jag säger (för hos hen handlar det inte om att hen inte förstår) samtidigt som hen är rätt kaxig i att hen alltid ska ha rätt. Sen förstår jag att hens syn förmodligen är anledningen till detta. Hen upprepar och är ”på” för att hen hela tiden måste bekräfta för sig själv, ”Är det här rätt nu, uppfattade jag det rätt?”

Reflektionsfrågor:

- Har du upplevt en likande situation? Om ja vad hände?
- Upplever du det svårt att hantera elever som kommenterar och pratar?
- Vad gör du om det händer, hur hanterar du detta?
- Hur tror du att det kommer sig att eleven i dilemmat kommenterar och missuppfattar?
- Har du varit med om en elev som ofta missförstår? Hur arbetar du med det?
- Har du upplevt att du blir irriterad när det du säger inte ”når fram”?
- Har du varit med om att din elev har svårt att se sin roll i konflikter som uppstår? Hur arbetar du med det?
- Vilka funktioner får eleven svårt att hantera?
- Vad är det som kan göra situationen inte blir rimlig för eleven att fixa på ett bra sätt?
- Hur kan du se att situationen blir för svår, vilka tecken finns det? Vilka strategier använder eleven?
- Finns det fler saker i detta dilemma som försvårar situation för eleven?
- Hur hade man kunnat tänka kring situationen utifrån vad ni nu vet om funktioner? Hur kan man förändra den? Hur hade du gjort?
- Hur hade du kunnat bryta det utmanande beteendet? Vilka verktyg kunde du ta till?
- Hur kan man hjälpa eleven framåt?

MOVE
pedagogik

Vägledning:

Ja ibland kan det vara svårt att själv vara lågaffektiv. Vi kan alla känna att även vår känsla påverkas i mötet med elever. I vissa möten med människor kan vi själva också kliva upp i affekt baserat på om vi triggas av beteendet eller finner situationen utmanande. Precis som elevassistenten i dilemmat måste du då aktivt och medvetet arbeta med din egen affekt. Kunna se hur du ska förhålla dig för att inte du eller eleven ska gå upp i affekt. Eleven i dilemmat kommenterar och **tolkar utifrån sin förståelse av situationen**. Eleven saknar dessutom just att kunna se fysiskt vad de andra ser. Det kan i sin tur medföra att det blir svårare för eleven att få grepp om situationen. Många kompenserar då ofta med att förstärka tolkningarna från andra sinnesintryck, till exempel via sin hörsel och känsel. För att skapa ett lika tydligt sammanhang som de andra behöver hen kanske ställa fler frågor för att skapa sig en inre bild av vad det är som händer? När man inte kan se tappar man också de så viktiga icke verbala signalerna. Som en min eller en gest. Eleven i dilemmat får såklart svårt att kommunicera på samma sätt trots att hon i sig inte har svårt att kommunicera verbalt. Men vår kommunikation består av så mycket mer än det som sägs. För att ta självkontroll tänker vi att eleven kanske dels ställer frågor, dels försöker ”styra” situationen, för att försöka skapa kontroll. Elever som har svårt med att vara flexibla och försöker få grepp om en för dem otydlig situation kan upplevas som ”bossiga” och ”styrande”. Men detta beror oftast på att eleven försöker få kontroll. Har eleven dessutom en synnedsättning blir det kanske extra viktigt för eleven att ha kontroll. Det blir kanske till och med lite läskigt att ha fel. Har vi den ingången med oss kanske vi kan förstå att det ibland blir missförstånd. Att det lägga till en attityd kan då vara ett sätt att inte ”tappa ansiktet”, känna sig dum och därför ta självkontroll.

Här behöver vi som elevassistenter kanske ligga steget före och ge information till eleven i stället för att eleven hela tiden behöver fråga efter ny information. Fundera på vilken information du hade behövt/velat haft om du inte såg och på så sätt fick sammanhanget. Vad behöver eleven för att kunna agera så självständigt som möjligt? Det kan vara så att vi utifrån hennes kontrollfrågor kan få information om vad det är vi behöver tydliggöra mer kring för att uppnå mer självständighet. Prova att tydliggöra utifrån dem så ser du om frågorna minskar. Det kan också vara bra att arbeta med strukturer som eleven lär sig känna igen, även i organisationen och i planeringar. På så sätt blir inte du som elevassistent det enda stödet, och eleven beroende av att du finns där. Målet är att eleven ska bli självständig och klarar sig mera på egen hand. Blir eleven tryggare i miljön behöver eleven heller inte lägga lika mycket energi på att tolka den samtidigt som hen ska lägga energi även i det sociala samspelet. Det kan också vara så att elevens uppfattning och tolkning är att hen upplever att hen har ”rätt”. Var nyfiken och fråga hur henens bild av situationen ser ut och varför hon tänker det är rimligt.